

ZAKON O POTROŠAČKIM KREDITIMA

**Vaš novac.
Više zaštite.
Manje troškova.
Veća sigurnost.**

**Centralna banka Crne Gore
Vaš partner u zaštiti
finansijskih prava.**

Da li znate koliko vas kredit zaista košta i šta kreditor (banka, mikrokreditna finansijska institucija, lizing društvo) više ne smije da naplati?

OGRANIČENE KAMATE

Po prvi put je propisana najviša dozvoljena efektivna kamatna stopa (EKS) na potrošačke kredite.

Efektivna kamatna stopa (EKS) ne može biti veća od dvostruke prosječne ponderisane efektivne kamatne stope (PPEKS) u Kreditnom registru CBCG za prethodni kvartal.

Na primjer:

Prosječna kamatna stopa (PPEKS)

31. 12. 2025: 7,23%

Najviša dozvoljena kamatna stopa

u I kvartalu 2026: 14,46%

EKS pokazuje stvarnu cijenu kredita, jer uključuje:

- kamatu
- naknade
- poreze
- druge troškove povezane sa kreditom (npr. troškove procjene nepokretnosti i polise osiguranja ako su uslov za kredit)

U EKS ne ulaze:

- troškovi notara

Centralna banka na svojoj internet stranici kvartalno objavljuje podatke o najvišoj dozvoljenoj kamatnoj stopi.

Korist za potrošače:

Ukupna cijena kredita sada ima jasno postavljenu gornju granicu.

UKINUTE NAKNADE

Ukinute su naknade za obradu stambenog kredita.

Ako odlučite da ranije otplatite stambeni kredit – u cjelosti ili djelimično – kreditor ne može naplatiti dodatnu naknadu.

Stambeni kredit je kredit obezbijeđen hipotekom ili drugim sličnim sredstvom obezbjeđenja na stambenom objektu ili drugoj nepokretnosti, ili kredit čiji je cilj sticanje ili zadržavanje prava nad zemljištem ili objektom.

Korist za potrošače:

Smanjenje ukupnih troškova kredita.

TRANSPARENTNO INFORMISANJE POTROŠAČA

Prije nego što potpišete ugovor o kreditu, kreditor je dužan da vas jasno informiše o svim troškovima kredita.

✓ Prije potpisivanja ugovora kreditor mora da vam dostavi standardizovani informativni obrazac sa svim važnim podacima o kreditu.

- PK obrazac: informacije o potrošačkim kreditima (krediti namijenjeni potrošaču osim stambenih)
- PSK obrazac: informisanje o stambenim kreditima (krediti obezbijedeni hipotekom ili krediti za sticanje nepokretnosti).

U ovim obrascima jasno su prikazani:

- iznos kredita
- rok otplate
- kamatne stope (NKS i EKS)
- svi troškovi kredita
- vaša prava (npr. pravo da odustanete od kredita u zakonom propisanom roku)

Korist za potrošače:

Prije potpisivanja ugovora tačno znate koliko kredit košta i koje su vaše obaveze.

STROŽA PROCJENA KREDITNE SPOSOBNOSTI

✓ Prije odobravanja kredita kreditor mora pažljivo provjeriti da li potrošač može redovno otplaćivati kredit.

✓ Pri procjeni se uzimaju u obzir primanja potrošača i njegove postojeće finansijske obaveze, kako bi se utvrdilo da li je kredit realno moguće otplaćivati.

U praksi se vodi računa da ukupne mjesečne obaveze po kreditima ne budu veće od $\frac{1}{2}$ odnosno $\frac{1}{3}$ mjesečnih

primanja, kako bi potrošač mogao redovno izmirivati svoje obaveze.

Centralna banka prati nivo zaduženosti potrošača kroz kontrole i izvještaje koje dostavljaju kreditori.

Korist za potrošače:
Smanjuje se rizik od prekomjernog zaduživanja.

PODRŠKA ZA POTROŠAČE SA PROBLEMIMA U OTPLATI

✓ Kreditori su dužni da na vrijeme prepoznaju poteškoće potrošača u otplati kredita.

✓ Prije pokretanja izvršnog postupka kreditor mora pokušati da postigne dogovor sa potrošačem.

Ako potrošač ima poteškoće u plaćanju rata, kreditor ne smije odmah pokrenuti prinudnu naplatu, već mora da stupi u kontakt sa njim i, ukoliko su ispunjeni propisani kriterijumi, ponudi adekvatne mjere olakšanja otplate.

Moguća rješenja mogu uključivati:

- restrukturiranje kredita
- produženje roka otplate i dr.

Kreditor ne može naplatiti dodatne naknade koje nastaju zbog poteškoća u otplati kredita.

Korist za potrošače:
Veća mogućnost za dogovor i pronalaženje rješenja prije pokretanja postupka prinudne naplate.

STRUČNIJE OSOBLJE

✓ Propisani su jasniji uslovi za znanje i stručnost zaposlenih koji nude i odobravaju kredite.

Zaposleni kod kreditora i kreditnih posrednika na poslovima kreiranja, ponude ili odobravanja ugovora o kreditu i pružanja usluga kreditnog posredovanja ili pružanja savjetodavnih usluga mora da ispunjava uslove u pogledu odgovarajućeg nivoa znanja i stručnosti.

Centralna banka provjerava ispunjenost ovih uslova kroz kontrole kreditora.

Korist za potrošače:
Kvalitetnija i pouzdanija usluga za potrošače.

ZABRANA PRAKSI VEZANJA USLUGA

✓ Kreditor ne smije uslovi odobravanje kredita kupovinom drugih finansijskih proizvoda ili usluga.

✓ Kreditor može tražiti polisu osiguranja kao sredstvo obezbjeđenja, ali niste obavezni da uzmete polisu koju nudi kreditor.

Korist za potrošače:
Veća sloboda izbora i zaštita potrošača od dodatnih troškova.

SAVJET:

Zadužite se odgovorno, u skladu sa Vašim realnim finansijskim kapacitetima.

Prije uzimanja kredita pažljivo sagledajte sve trenutne i buduće troškove i procijenite mogućnost uredne otplate.

020 664 549
zastita.potrosaca@cbcg.me

www.cbcg.me